ପିଲାଙ୍କ କଥା
(ସଉରା)
ପାର୍ଟ - ୧

ପିଲାଙ୍କ କଥା (ସଉରା)

ପ୍ରଥମ ଭାଗ

ବହୁଭାଷୀ ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅଧୀନରେ ପିଲା ଓ ଶିକ୍ଷକ ନିମନ୍ତେ ଅତିରିକ୍ତ ପୁସ୍ତିକା

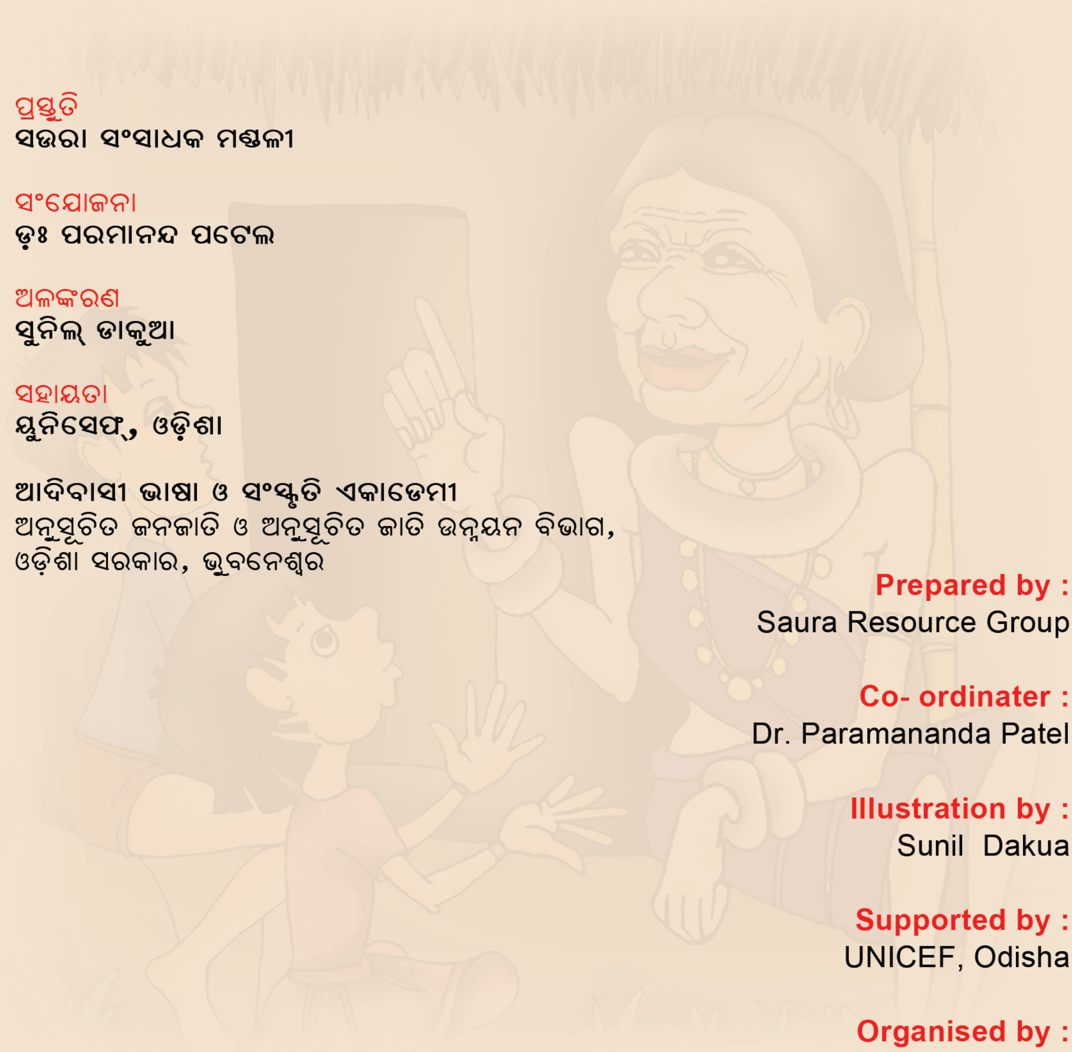

ପ୍ରସ୍ତୁତି
ସଉରା ସଂସାଧକ ମଣ୍ଡଳୀ

ସଂଯୋଜନା
ଡ଼ଃ ପରମାନନ୍ଦ ପଟେଲ

ଅଳଙ୍କରଣ
ସୁନିଲ୍ ଡାକୁଆ

ସହାୟତା
ୟୁନିସେଫ୍, ଓଡ଼ିଶା

ଆଦିବାସୀ ଭାଷା ଓ ସଂସ୍କୃତି ଏକାଡେମୀ
ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ଓ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗ,
ଓଡ଼ିଶା ସରକାର, ଭୁବନେଶ୍ୱର

Prepared by :
Saura Resource Group

Co- ordinater :
Dr. Paramananda Patel

Illustration by :
Sunil Dakua

Supported by :
UNICEF, Odisha

Organised by :
Academy of Tribal Languages & Culture
ST & SC Development Department,
Govt. of Odisha, Bhubaneswar

କାମ୍ଣୁନାନ୍ ଡ କୁଲ୍ଲୁନ୍ (ଘୁଷୁରୀ ଓ ବିଲୁଆ)

ଡୁବାଲା ଗାମ୍‌ଲେ ବ ସରାମାର୍ ଡାକୁଲେ । ଅର୍‌ରବାରାନ୍ ଆସାନ୍ କାମ୍ଣୁନାନ୍ ଡ କୁଲ୍ଲୁନ୍ କାମ୍ଣାରିନ୍ ଲୁଏତିନ୍ । ଗାନୁରାନ୍ ଡେଲିନ୍ ଆସାନ୍ କାମ୍ଣୁନାନ୍ ଡ କୁଲ୍ଲୁନ୍ ଆଡଙ୍ ସାରବାନ୍ ଆପାୟେତିନ୍‌ଜି । କୁଲ୍ଲୁନ୍ ସାରବାନ୍ ଇଡ଼ିଇଡ଼ି ଏଣ୍ଡୁଙ୍‌ଲେ ଡାକୁନେତିନ୍ । କାମ୍ଣୁନାନ୍ ସାରବାଲିଙାନ୍ ଗାନ୍‌ଲେ ଆଜାଲେମୁନ୍ ବାତି ସଲ୍‌ଡାନ୍ ଗୋଡ୍‌ଲେ ଗାଇଲେ ଅବ୍‌ସେଙେତିନ୍ । ଅରୁବାନ୍ ଆୟାମ୍ କାମ୍ଣୁନାନ୍ ଉମାଲିନ୍, ମାଡ୍‌ରିଲିନ୍‌ସିଙ୍‌ବାନ୍ ଆବ୍‌ମାଙ୍ ୟେରେତିନ୍ । କୁଲ୍ଲୁନ୍ ଏର୍‌ବାରାଲିନ୍‌ବି ଜବ୍‌ବାନ୍ ସଲଡାନ୍ ଅଡ୍‌ଲିନ୍ ସିଙାନ୍ ୟିରେତିନ୍ । ଡୁବାଲା କୁଲ୍ଲୁନ୍ ଆଡଅଙ୍, ଇତିଣ୍ଡ ଆମାନ୍ ଡିଙ୍‌ଲାମ୍ ଗାମେତିନ୍ । କୁଲ୍ଲୁନ୍ ଗାମେତିନ୍, ସାରବାନ୍ ଆୟାର୍‌ୟାର୍ ମାନେଙ୍ ପାଡୁରାନ୍ ଆଉର୍‌ଡାମ୍ ଡେଲି, କାନ୍ ଆସାନ୍ ଡାବ୍‌ଡାବ୍ ପାଡୁର ଲିଙ୍ାନ୍ ଡିଙ୍‌ଲିଞ୍ଜ୍ଁ ।କାନ୍ ଆବିର୍‌ନା ଆମ୍‌ଡାଙ୍‌ଲେ ଡୁବାଲାନ୍ ବାରାବ୍‌ଡାଲେ ଡ କୁଲ୍ଲୁନ୍ ଆଡଙ୍ ବାଙ୍ଗଙସା ଗାନାଗାନ୍ ତିଏତିନ୍ ।

ଡୁବାଲା ବୋଲି ଜଣେ ସଉରା ଥିଲା । ଚାଷ କାମ ପାଇଁ ଘୁଷୁରୀ ଓ ବିଲୁଆ ପୋଷୁଥିଲା । ବର୍ଷା ହୋଇଥିବାରୁ ଘୁଷୁରୀ ଓ ବିଲୁଆକୁ ବିଲକୁ ପଠାଇଲା । ବିଲୁଆ ବିଲରେ କାମ ନକରି ହିଡ଼ରେ ବୁଲୁଥିଲା । ଘୁଷୁରୀ ବିଲ ଭିତରକୁ ଯାଇ ତାର ନାକ ଦ୍ୱାରା ମାଟିକୁ ଓଲଟାଇ ପକାଇଲା । ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ ଘୁଷୁରୀ କାମ ସାରି ଗାଧୋଇ, ପରିସ୍କାର ହୋଇ ଘରକୁ ଗଲା । ବିଲୁଆ କିଛି କାମ ନକରି ମାଟି, କାଦୁଅ ଲଗାଇ ଘରକୁ ଫେରିଲା । ଡୁବାଲା ବିଲୁଆକୁ କ'ଣ ଡେରି ବୋଲି କହିଲା । ବିଲୁଆ କହିଲା, ବିଲର ଚାରିଆଡ଼େ ଗାତ ବେଶି ଥିଲା ସେହି ଗାତକୁ ବନ୍ଦ କରିବାରୁ ଡେରି ହେଲା ।
ଏହି କଥା ଡୁବୁଲା ଶୁଣି ରାଗିଯାଇ ବିଲୁଆକୁ ଭଲ ଖାଦ୍ୟ ଦେଲା ।
ଘୁଷୁରୀକୁ ବାହାରେ ଡଙ୍ଗାରେ
ତୋରାଣି ପାଣି ଦେଲା ।

କାମ୍ଙୁନାନ୍ ଆଡଙ୍ ବାଇରାନ୍ ବୋନ୍ସାଙ୍ଲିଙାନ୍ ଆଡାକୁଲାନ୍ ତିଏତିନ୍ । କାନ୍ ଆତି ଗିଜାନ୍ଗିଜ୍ଲେ କାମ୍ଙୁନାନ୍ ଡୁକାଡାଲି ଡ ଗାମେତିନ୍, ବୁତିନ୍ତି ବାରାତିନ୍ ଆନିନ୍ ବାଙ୍ସାତିଡ୍, ବିଣ୍ଡ ବୁତିନ୍ତି ଆବ୍ବାରାନେ ଆନିନ୍ ବାଙ୍ସା ଗାମ୍ଲେ ରିଙ୍ଗ୍ଲେନ୍ ସିଡେତିନ୍ । ଅକିଜ୍ ବଡିନ୍ନା ଏତେଗଇ ବାଗୁନ୍ଜି ବାରାବାନ୍ ଆପାୟେତିନ୍ଜି । ଡୁବାଲାନ୍ ସାକ୍ନାଇ ବୁତିନ୍ ସାନ୍ଧାଇ ବାରାତିନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଆଗାଲାମ୍ବିନ୍ ଡୁବାଲାନ୍ ଇୟେତିନ୍ ଡଲ୍ଡଲ୍ଲେଜି । ସାଲେତେ ଆନିନ୍ ଗିଜେତିନ୍ଡ କାମ୍ଙୁନାନ୍ ସାକ୍ନାଇ ବାରାତିନ୍ ବିଣ୍ଡ କୁଲ୍ଲୁନ୍ ଗବ୍ଲେ ଏଣ୍ଡୁଙ୍ଲେ ସାଓ୍ଵାନ୍ ଡାକୁତିନ୍ । ଅରୁବାନ୍ ଆଡାନ୍ତି ବାଗୁନର୍ଜି ୟେରାଇଜି ସାଲେତେ ଡୁବାଲାନ୍ ଆବୟ୍ ଡାଙ୍ଗୁନ୍ ଅସ୍କାଇଲେ ଡାକୁଏତିନ୍ ଡ କୁଲ୍ଲୁନ୍ ଡାଙ୍ଗୁନ୍ ବାଓ୍ଵି ତିଡ୍ଲେ ଗଙ୍ଚେତିନ୍, କୁଲ୍ଲୁନ୍ ବାନ୍ତଙାନ୍ ବାତି ତୁଲାବାନ୍

ଘୁଷୁରୀ ଏହା ଜାଣି ବହୁତ ଦୁଃଖ କରି କହିଲା ଯେ, କାମ କରିବ ସେ ଭଲ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଯେ, କାମ କରେ ନାହିଁ ସେ ଭଲ ବୋଲି କହି ତୁନି ରହିଲା । ପୁଣି, ଗୋଟିଏ ଦିନ ଦୁହିଁକୁ ବିଲରେ କାମ କରିବା ପାଇଁ ପଠାଇଲେ । ଡୁବାଲା ସତରେ କିଏ କାମ କରେ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଲୁଚି କି ଦେଖିଲେ । ସେତେବେଳେ ସେ ଦେଖିଲେ ଘୁଷୁରୀ ସତରେ କାମ କରୁଛି କିନ୍ତୁ ବିଲୁଆ ବୁଲି ବସି ରହିଥାଏ । ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ ଦୁହେଁ ଘରକୁ ଫେରିଲେ ସେତେବେଳେ ଡୁବାଲା ଗୋଟିଏ ବାଡ଼ି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ରଖିଲେ ଓ ବିଲୁଆକୁ ବାଡ଼ି ସହିତ ମାରି ଦେଲେ, ତାହା ପରେ ବିଲୁଆ ଡରି ବଣକୁପଳାଇ ଗଲା । ଡୁବାଲା ଘୁଷୁରୀକୁ ଖାଇବାକୁ ଦେଇ ଘରେ ପୁଷୁଥିଲା ।

ୟାଙ୍ ମାଁ

ବଡ଼ିନ୍ନା ଆବଇ ଆୟଙିମାନ୍- ଲିଙାନ୍ ସାରିଙ୍ଗ୍ ଜୁମ୍‌ଜୁମ୍ନାବାନ୍ ଏଙ୍‌ଲେ ୟିରେତିନ୍ । ଲାନୁ ଆଡ଼୍ ଲିଙାନ୍ ଆବଇନା ଆଅନ୍‌ସାବେନ୍ ଡାକୁଲି । ଆୟାଙାନ୍ ଏଙ୍‌ଲେ ଆୟିରେତିନ୍ ଆଡ୍‌ନାଙ୍ ଲାନୁଆଡ ଲିଙାନ୍ ସାରିଙ୍ ଲାବଲିଙାନ୍ ଆଅନ୍‌ସାବାନ୍ ଗାଲୁଲି ।
ଆଅନ୍‌ସାବାନ୍ କଡିକତା ଗିଜେତିନ୍ ଆୟାଙାନ୍ ତିତି ଆଗାସା । ସାଲିତି ଆଅନ୍-ସାବାନ୍ ଆୟାଙାନ୍ ଆଡଙ୍ଗ୍ ଆସାଇବିନ୍ ୟିର୍‌ରେ, ୟାଙ୍ ୟାଙ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ତାଙଲିୟାନ୍ ଆଡଙ୍ଗ ଗୁଏତିନ୍ ।

ଦିନେ ଗୋଟିଏ ମାଈ କୁକୁଡା ଅଣ୍ଡା ଦିଆ ବସାରୁ ଆହାର ଖୋଜିବା ପାଇଁ ଉଡି ପଳାଇଲା । ଅଣ୍ଡାଦିଆ ବସାରେ ଛୁଆଟିଏ ଥିଲା । ମା ଉଡିଗଲା ପରେ ବସାରୁ ଛୁଆଟି ମାଟି ତଳକୁ ପଡିଗଲା । କୁକୁଡ଼ା ଛୁଆଟି ଏପଟ ସେପଟ ଦେଖିଲା ମାଁ ପାଖରେ ନାହିଁ ।

ଆୟାଙ୍ ତାଙାନ୍ ଗାମେତିନ୍ ଞେଁନ୍ ୟାଙ୍ନାମ୍ ତିଡ୍, ଞେଁନ୍ ଉନ୍ଜି ଜିଙ୍ଞେଁନ୍ ବାଗୁ ଲୁଡ୍ଞେଁନ୍, ଆବଇ ଜାଲିଡାମ୍ ଆଲାଞେଁନ୍, ଞେଁନ୍ ଆଲାମାନ୍ ଆଗାବାନ୍ ଜୁମ୍ତାଇ ଡ ଅମ୍-ବ ଗାମ୍ଲେ ଗୁତାଇ । ଆମାନ୍ ମୁକାବାନାମ୍ ୟିରା, ୟାଙ୍ନାମ୍ ରାବାଙ୍ତେ । ଆଅନ୍ସାବାନ୍ ପିଆପ୍ ପିଆପ୍ ଗାମ୍ଲେ ଆମୁକାବାନ୍ ଆ ୟିରେତିନ୍ ଆଡ୍ନାଙ୍ ଅକିୟ୍ ଆବଲ କିମେଡାନ୍ ରାବାଙ୍ଲେ, ୟାଙ୍ ୟାଙ୍ ଗାମ୍ଲେ ଗୁଡିଙେତିନ୍ ।

କୁକୁଡା ଛୁଆ ଖୋଜିବାକୁ ବାହାରିଲା । ଚିଁ ଚିଁ କରି ଗଲା ସମୟରେ ବାଟରେ ଗୋଟିଏ ଗାଈକୁ ଭେଟିଲା । ମା ମା ବୋଲି ଗାଈକୁ ଡାକିଲା ଗାଈ କହିଲା । ମୁଁ ତୋର ମାଁ ନୁହେଁ, ମୋର ଚାରୋଟି ଗୋଡ, ଦୁଇଟି କାନ, ଆଉ ଗୋଟିଏ ଲାଞ୍ଜ । ମୁଁ ଘାସ ଖାଏ, ହମ୍ବା ବୋଲି କହେ । ତୁ ଆଗକୁ ଯା ତୋ ମା'କୁ ଭେଟିବୁ ।

କିମେଡାନ୍ ଗାମେତିନ୍ ଞ୍ଚେଁନ୍ ୟାଙ୍ନାମ୍ ତିଡ୍ ଉନ୍‌ଜି ସାରୁସାରୁ ଡମାଇଡାମ ଆଲାଞ୍ଚେଁନ୍ । କୁଡ୍‌ରାବାନ୍ ଜାନୁମ୍‌ଜୁମ୍‌ଞ୍ଚେଁନ୍, ମେଁ ମେଁ ଗାମ୍‌ଲେ ବିର୍‌ନାଞ୍ଚେଁନ୍ । ଆମାନ୍ ମୁକାବାନାମ୍ ୟିରା, ୟାଙ୍ନାମ୍ ରାବାଙ୍‌ତି । ବାର୍‌ଅକିଜ୍ ଆଅନ୍‌ସାବାନ୍ ପିଆପ୍, ପିଆପ୍ ଗାମ୍‌ଲେ, ଆମୁକାବାନ୍ ୟିରେତିନ୍ ଆଡ୍‌ନାଙ୍ କାପାରାନ୍ ରାବାଙ୍ଗେତିନ୍, ଆନିନ୍ ଗିଜ୍‌ଲେ ୟାଁଙ୍ ୟାଁଙ୍ ଗାମେତିନ୍ । କାପାରାନ୍ ଗାମେତିନ୍, ଞ୍ଚେଁନ୍ ୟାଙ୍ନାମ୍‌ତିଡ୍ । ୟାଙ୍ନାମ୍ ଆମ୍ବ୍ରିଜ୍ ବିଣ୍ଡ ରେନେଙ୍‌ଞ୍ଚେଁନ୍ ସାନ୍ନା ।

କୁକୁଡ଼ା ଛୁଆ ଚିଁ ଚିଁ କହି ଆଗକୁ ଗଲାବେଳେ ଗୋଟିଏ ଛେଳିକୁ ଭେଟିଲା ମା ମା ବୋଲିଡାକିଲା । ଛେଳି କହିଲା ମୁ ତୋର ମା ନୁହେଁ ମୋର ଚାରୋଟି ଗୋଡ, ଦୁଇଟି କାନ, ଦୁଇଟି ସିଙ୍ଗ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଖଣ୍ଡିଆ ଲାଞ୍ଜ ଅଛି । ମୁଁ ଗଛର ଡାଳ ପତ୍ର ଖାଏ । ମେଁ ମେଁ ବୋଲି ଡାକେ । ତୁ ଆଗକୁ ଯା ପୁଅ ମାଁ କୁ ଭେଟିବୁ ।

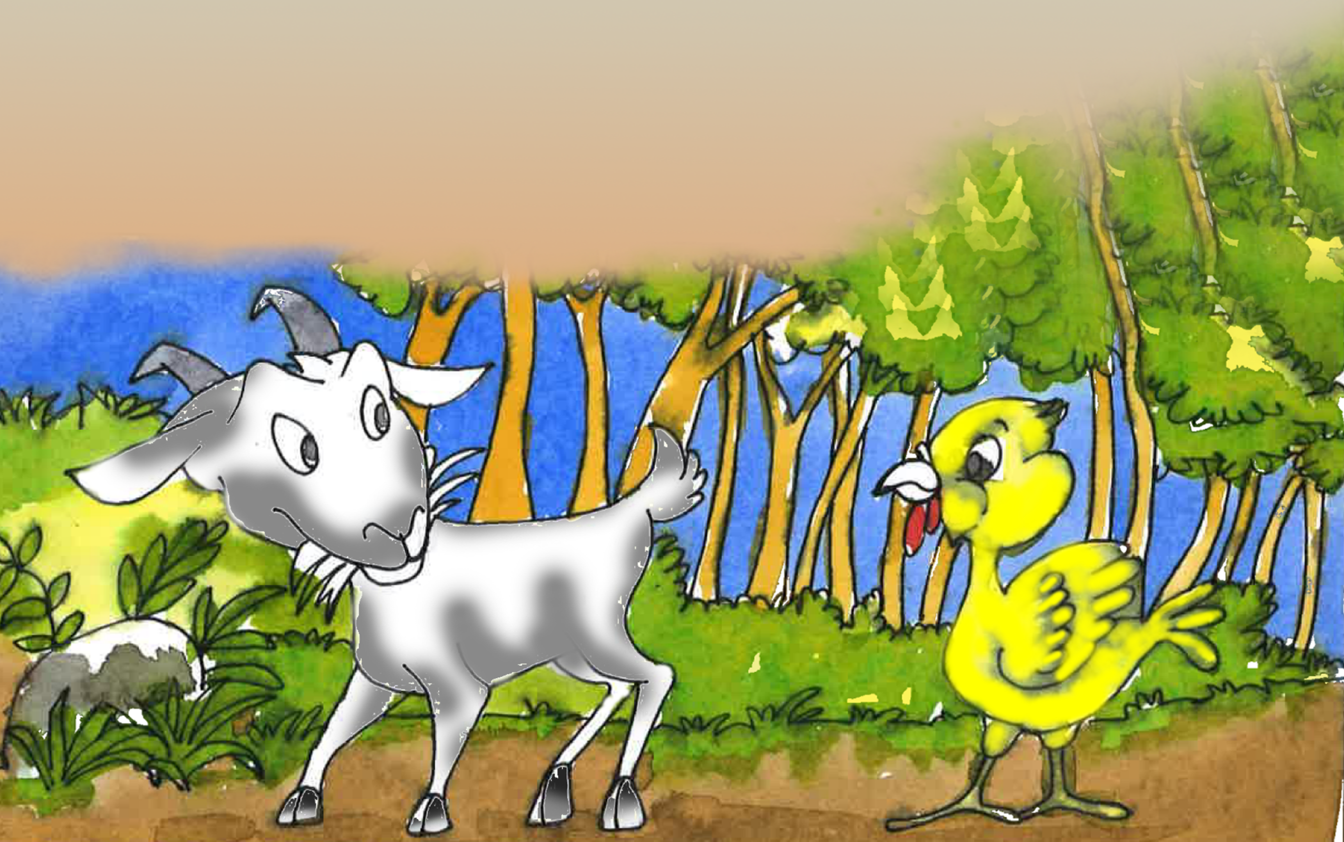

ଡାଆଲିଙାନ୍ ଡାରାକୁନାଞ୍ଜେଁନ୍‌ଡ ଜାରୁମ୍‌ଜୁମ୍‌ନାଞ୍ଜେଁନ୍ । ବେକ୍-ବେକ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ବିର୍‌ନାଞ୍ଜେଁନ୍ । ଆମାନ୍ ମୁକାବାନାମ୍ ୟିରା, ୟାଙ୍‌ନାମ୍ ରାବାଙ୍‌ତେ । ବାରଅକିଜ୍ ଆଅନ୍ ସାବାନ୍ ପିଆପ୍, ପିଆପ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମୁକାବାନ୍ ୟିରେତିନ୍ ଆଡ୍ନାଙ୍ ଆବାଇ କାକାନ୍ ରାବାଡେଁତିନ୍, ଆନିନ୍ ଗିଜ୍‌ଲେ, ୟାଁଙ୍ ୟାଙ୍ ଗାମେତିନ୍ । କାକାନ୍ ଗାମେତିନ୍ ଞ୍ଜେଁନ୍ ୟାଙ୍‌ନାମ୍‌ତିଡ ।

କୁକୁଡା ଛୁଆ ଚିଁ ଚିଁ କରି ଆଗକୁ ଗଲାବେଳେ ଗୋଟିଏ ବତକକୁ ଭେଟିଲା । ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ଦେଖି ମା ମା ବୋଲି ଡାକିଲା । ବତକ କହିଲା, ମୁଁ ତୋର ମା ନୁହେଁ । ତୋ'ର ମାଁ ପରି ମାତ୍ର ଡେଣା ମୋର ସାନ । ପାଣିରେ ରହେ ଓ ପାଣିରେ ହି ଖାଏ । ବେକ୍ ବେକ୍ ବୋଲି କହେ । ଯା ଯା ଆଗରେ ମାଁ କୁ ଭେଟିବୁ ।

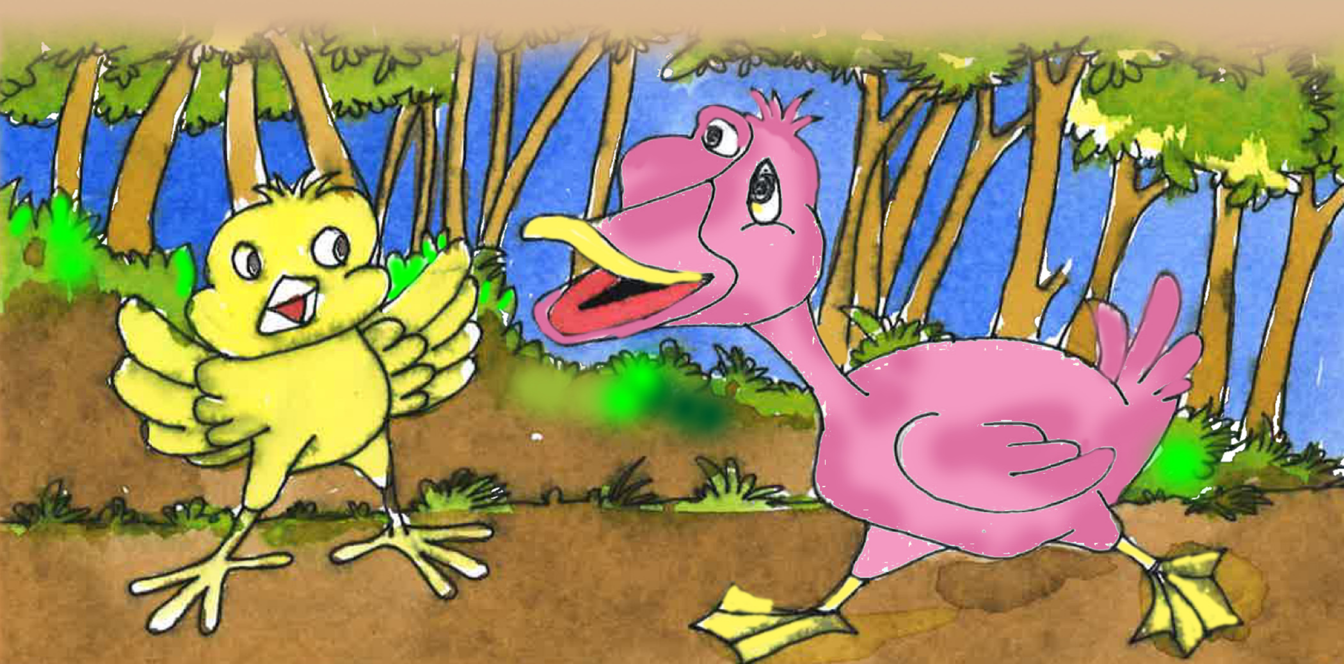

ୟାଙ୍‌ନାମ୍ ଆନ୍ତ୍ରିଜ୍ ବାଗୁଜିଙ୍‌ଞେଁନ୍ ବାଗୁ । ରେନେଙ୍‌ଞେଁନ୍ ବାଗୁ ରେନେଙ୍‌ଞେଁନ୍, ବିଣୟଡ ରେନେଙ୍‌ଞେଁନ୍ ସୁଡାଡାମ୍ । ଡାରାକୁନାଞେଁନ୍ ଆରାଲିଙାନ୍, କା....କା.... ଗାମ୍‌ଲେ ବିର୍‌ତିନାଇ । ଆମାନ୍ କୁକାବାନାମ୍ ୟିରା, ୟାଙନାମ୍ ରାବାଙ୍‌ତି । ଦାନୁକାନ୍ ବାତି ଆଅନ୍ସାବାନ୍ ଆମୁକାବାନ୍ ୟିରେତିନ୍ ଆଡ୍‌ନାଙ୍ଗ୍ ଆବଇ ଆସଙ୍‌ତାଙ୍ କୁପାବାନ୍ ଆୟାଙାନ୍, ଆଜାଇଲିନ୍ ଜୁମ୍‌ଜୁମ୍ ନେତିନ୍ ।

କୁକୁଡା ଛୁଆ ଚିଁ ଚିଁ କରି ଆଗକୁ ମାଡି ଚାଲିଲା । ଆଗରେ ଗୋଟିଏ କାଉକୁ ଭେଟିଲା । କାଉକୁ ଦେଖି କୁକୁଡା ଛୁଆ ମାଁ ମାଁ ବୋଲି ଡାକିଲା । କାଉ କହିଲା, ମୁଁ ତୋର ମାଁ ନୁହେଁ । ମୋର ତୋ ମା ଭଳି ଦୁଇଟି ଗୋଡ, ଦୁଇଟି ଡେଣା କିନ୍ତୁ ଡେଣା ଗୁଡ଼ିକ ଲମ୍ବା ଅଧିକ ସମୟରେ ଗଛ ଉପରେ ରହେ । କା, କା ବୋଲି କହେ । ଆଗକୁ ଯାଅ ପୁଅ ମା କୁ ଭେଟିବୁ ।

ଆନିନ୍ ଗିଜ୍‌ଲେ ୟାଙ୍, ୟାଙ୍ ଗାମେତିନ୍, ଆଅନ୍‌ସାବାନ୍ ଆଗାନୁଡିଙ୍ ଆମ୍‌ଡାଙ୍‌ଲେ ଆୟାଡିମାନ୍, ଅନ୍‌ଞେଁନ୍ ଯିରାତିନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିନ୍ ଆଡାମ୍‌ବାନ୍ ଯିରାଇତିନ୍ । ଅନ୍ତାତିକି ବାଗୁନ୍‌ଜି ସାର୍ଡା ମାନଇଁଞାଁନ୍ ବାତି ଡାକୁଲେନ୍‌ଜି ।

କୁକୁଡା ଛୁଆ ଦୁଃଖରେ ଆଗକୁ ଯାଉଥିବା ସମୟରେ ଗୋଟିଏ ଗୋବର ଗଦାରେ ତା'ର ମା ଖାଦ୍ୟ ଖାଉଥିଲା । ତାକୁ ଦେଖି ମା ମା ବୋଲି ଡାକିଲା । ପିଲାର ଡାକ ଶୁଣି ପାଖକୁ ପଳାଇ ଗଲା । ତା'ପରେ ଦୁହେଁ ମିଶି ହସ ଖୁସୀରେ ରହିଲେ ।

ଆଙ୍ଗାଜାନ୍ ଡ ଉୟୁଙାନ୍ (ସୂର୍ଯ୍ୟଚନ୍ଦ୍ରକଥା)

ପୂର୍ବାନ୍ ଆଙ୍ଗାଜାନ୍ ଡ ଉୟୁଙାନ୍ କାକୁ ବୁଲ୍ ମାଇ ଡାକୁଲିଜି । ବିଣ୍ଡଚନ୍ଦ୍ରନ୍ ଆଅନ୍ଜି ଡ ସୂର୍ଯ୍ୟନ୍ ଆଅନ୍ଜି ମାଡ୍ଡ ରୁଢ଼ିଲିନ୍ଜି । ଚନ୍ଦ୍ରନ୍ ଆଅନାନ୍ଜି ମାଡ୍ଡ ପାରାଲିଜି । ଚନ୍ଦ୍ରନ୍ ସୂର୍ଯ୍ୟନ୍ ଆଅନାନ୍ଜି ଆକାତଞ୍ଜିଁଡ୍ବିନ୍ ଅଗାଣ୍ଡିଲେ ।

ପୂର୍ବ କାଳରେ ଚନ୍ଦ୍ର ଓ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଦୁଇ ଭଉଣୀ ଥିଲେ । ଚନ୍ଦ୍ର ଓ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ପିଲା ସବୁ ବେଳେ ଗଣ୍ଡଗୋଳ କରୁଥିଲେ । ଚନ୍ଦ୍ରର ପିଲା ସବୁବେଳେ ମାଡ଼ ଖାଉଥିଲେ । ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟର ପିଲାମାନଙ୍କୁ ମାରିବା ପାଇଁ ଚିନ୍ତାକଲା ।

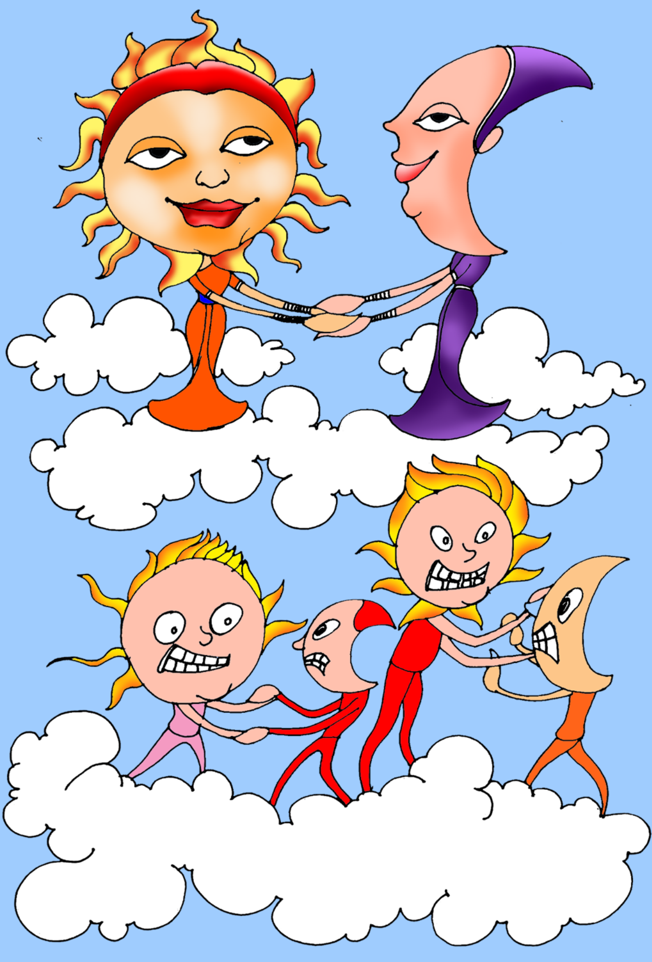

ବଡିନ୍ନ ଚନ୍ଦ୍ରନ ଗାଲୁଙାବାନ୍ ଆ-ଜଅଃ ବଡାତାମ୍ଲିନ୍ ଆକାକିନ୍ ଆମାଙ୍ଗ୍ ଇୟେତିନ୍ । ସୂର୍ଯ୍ୟନ୍ ଚନ୍ଦ୍ରନ୍ ଆଡଙ୍ଗ୍ ଗିଜ୍ଲେ ଗାମେତିନ୍ । ଇତିନ୍ ମିନ୍ ଡେଲାମ୍ ପାଟିନାମ୍ ତଅଡ୍ ନାମ୍ । ଆଙ୍ଗାଜାନ୍ (ଚନ୍ଦ୍ରନ୍) ଗାମେତିନ୍ ଅନ୍ଞ୍ଜେଁନ୍ଜି ମାଡ୍ଡ ଡୁଆଇଁ ଆସାନ ମମଲାଇ ।

ଦିନେ ଚନ୍ଦ୍ର ପୋଇ ଶାଗର ପାଚିଲା ଫଳ ଓଠରେ ଲଗାଇ ସୂର୍ଯ୍ୟ ପାଖକୁ ଗଲା । ସୂର୍ଯ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ରକୁ ଦେଖି ପଚାରିଲା । କିଲୋ ତୋ ପାଟି କ'ଣ ହୋଇଛି । ଚନ୍ଦ୍ର କହିଲା ମୋ ପିଲାମାନେ ବହୁତ ଦୁଷ୍ଟ ତେଣୁ ଗୋଟି ଗୋଟି କରି ଖାଇ ଦେଲି ।

ବିଣ୍ଡ ଆଙ୍ଗାଜାନ୍ (ଚନ୍ଦ୍ରନ୍) ଆଅନାନ୍‌ଜି ଇର୍‌ମଲାବି ରୁବ୍‌ପିଲ୍‌ଲେୟିରିତିନ୍ । ଆନ୍‌ସାରିଙ୍ଗ୍ ସୂର୍ଯ୍ୟନ୍ ଞେଁନ୍ ଜାନାଙ୍ଗ୍ ଅନ୍‌ଞେଁନ୍‌ଜି ମମତାଇ ଗାମ୍‌ଲେ ସାବ୍‌ବିଞ୍ଜାଁନ୍ ଆଅନାନ୍‌ଜି ମଏତିନ୍ । ଆଙ୍ଡାନ୍ତି ସୂର୍ଯ୍ୟନ୍ ଆ ଅନାନ୍‌ଜି ସାବ୍‌ବିଞ୍ଜୁଁ ମମଏତିନ୍ । ଅରୁବ୍ ଆଡେଲିନ୍ ଆଡ୍‌ନାଙ୍ଗ୍ ଚନ୍ଦ୍ରନ୍ ଆଅନାନ୍‌ଜି ଆଡଅଙ୍ଗ୍ ପିଲାଲିଙ୍ଡାନ୍ ସ୍ରିଙ୍ଗ୍ ରିଲେ ଆମ୍‌ଡୁଙ୍ଡେତିନ୍ । ସୂର୍ଯ୍ୟନ୍ ବାରାବ୍‌ଲି ରାମ୍‌ଡାଜିଲିନ୍ ଚନ୍ଦ୍ରନ୍ ଆଡଙ୍ଗ୍ ଗଙ୍ଡେତିନ୍ । କୁନ୍ ସ୍ରିଙ୍ଗ୍ ଆଙ୍ଗାଜାନ୍ ଆଅନାନ୍‌ଜି ତଗାଲାନ୍ ଡୁଇଡୁଇଜାନ୍ ଡୁଙ୍ଗ୍‌ତିନାଇ । ଡ ଚନ୍ଦ୍ର କାନ୍‌ଆତି ଗାଲାମ୍‌ଲେ ସାଞ୍ଜିଁଇ ୟିରେତିନ୍ ।

କିନ୍ତୁ ଚନ୍ଦ୍ର ତା ପିଲାମାନଙ୍କୁ ନମାରି ପେଢ଼ିରେ ଲୁଚାଇ ରଖି ଥିଲା । ମୁଁ ମଧ୍ୟ ମୋ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ମାରିଦେବି ଭାବି ସୂର୍ଯ୍ୟ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମାରି ଖାଇଦେଲା । ସୂର୍ଯ୍ୟ ତା ପିଲାମାନଙ୍କୁ ସବୁ ମାରି ଦେଲା ପରେ । ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଚନ୍ଦ୍ର ତା ପିଲାମାନଙ୍କୁ ପେଢ଼ିରୁ ବାହାର କଲା । ସୂର୍ଯ୍ୟ ରାଗିଯାଇ ଚନ୍ଦ୍ର ପାଖକୁ ଧାଇଁଲା । ସେହି ଦିନଠାରୁ ଚନ୍ଦ୍ର ଓ ତା ପିଲାମାନେ ରାତିରେ ତାରା ହୋଇ ବାହାରନ୍ତି । ଚନ୍ଦ୍ର ଏହା ଜାଣି ଦୂରକୁ ଚାଲିଗଲା ।

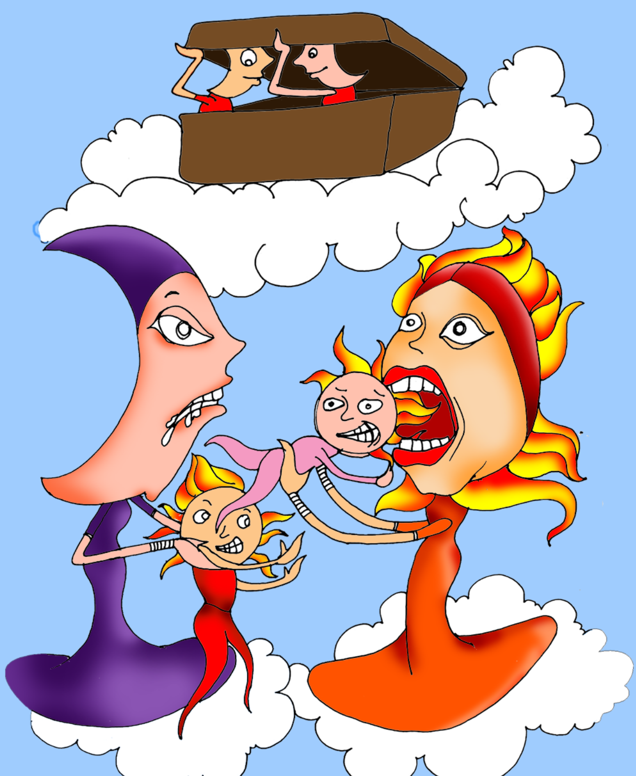

କୁନ୍‌ରାସିଜାନ୍ ଲୁ-ଉଲି (ଅନାଥ ବଞ୍ଚିଲା)

ଆବୟ କୁନ୍‌ରା ସିଜାନ୍ ଡାକୁଲି । ଆୟାୟାଙ୍ଗାନ୍ ଆମ୍ ଡୁଙ୍ଗ୍ ସିଂଙ୍ଗଲେ ଗଙ୍ଗେଡିନ୍ । ଆନିନ୍ କାନ୍‌ରିଙ୍ଗାନ୍ ୟିରେତିନ୍ , ଉ ତୁଲାବ୍ ବଙ୍ଗାନ୍‌ଜି ଆଡଙ୍ଗ୍ ରାବାଙ୍ଗେଡିନା । ତୁଲାବ୍ (କାନରିଙ୍ଗ୍) ବଙ୍ଗାନ୍‌ଜି ଆମାଙ୍ଗ୍ କାଡ଼ିଙ୍ଗାନ୍, ତୁଡୁମାନ୍, ପିରୁଡୁଇପେଡାନ୍, ତେ୍ରତେନ୍ ଝୁଁଙ୍ଗେରାଜାନ୍, ରାଗଇଡାଙ୍ଗାନ୍, ଜାମ୍‌ତାଡ଼ିଙ୍ଗ୍‌ରାଇଜାନ୍ ଡାକୁଲି । ତୁଲାବ୍ ବଂଙ୍ଗାନ୍‌ଜି କୁନ୍‌ରାସିଜାନ୍ ଆଡଙ୍ଗ୍ ଆବଇ ପିରୁଡୁଇଜା ତିୟ୍‌ଲେଜି । କୁଡ୍‌ଡୁବ୍ ଡାନେବ୍ ଡେବାନ୍ ଡେବ୍‌ଲେ ତଙ୍ଗ୍‌ଲେଜି । ଆନାବ୍ ବିୟ କୁନ୍‌ରାସିଜାନ୍ ଅମ୍‌ଡାଲେ ଜୁମ୍ ଜୁମ୍ ନାବାନ୍ ୟିର୍‌ରେଜି ।

ଅନାଥ ପିଲାଟିଏ ଥିଲା । ତା ସାବତ ମାଁ ତାକୁ ଘରୁ ବାହାର କରିଦେଲା । ସେ ଜଙ୍ଗଲକୁ ପଳାଇଲା । ସେ ବଣରେ ବଣମଇଁଷିମାନଙ୍କୁ ଭେଟି ସାଙ୍ଗ ହେଲା । ମଇଁଷିମାନେ ପାଖରେ ଡାମ୍ପ, ଟାମକ, ବଂଶୀ, ମହୁରୀ, ସାରଙ୍ଗି, ରେଗାରେଗା, ତେଙ୍କା ଥିଲା । ବଣମଇଁଷି ଯାକ ଅନାଥ ପିଲାଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ବଂଶୀ ଦେଲେ । ବାଦ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ର ବଜାଇ ନାଚିଲେ ।

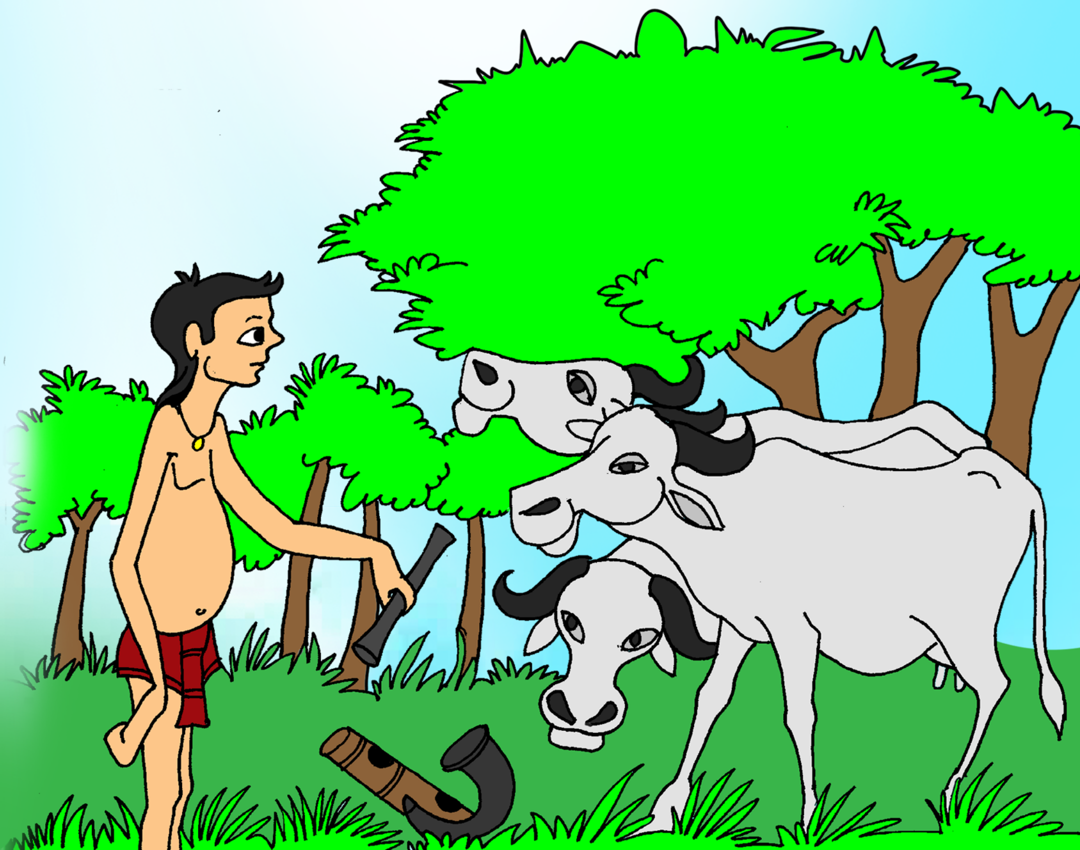

ଆନ୍ତିନ୍ ଆଡ୍ନାଙ୍ଗ୍ ଆବଇସୁଡ଼ା ଜାଃ-ଆଡାନ୍ ମବିନ୍ ଆସାନ ୟିରାଇତିନ୍ । କୁନ୍ରାସିଜାନ୍ ବାନ୍ତଙାନ ପିରୁଡୁଜାନ ପେଡେତିନ୍ । କୁନ୍ରା ସିଜାନ୍ ପିରୁଡୁଜାନ୍ ଆପେ ଡେତିନ ଆତି ବଙ୍ଗ୍ତେଲାଞ୍ଜି ଆମ୍ଡାଙ୍ଗ୍ଲେ ଆଡୁଡୁଗେ ୟିର୍ରାଜି । ବାର୍ କୁନ୍ରାସିଜାନ୍ ଆମାଙ୍ଗ୍ ସୁଡ଼ାଜାଆଡ଼୍ ଆଡାକୁ ଲିନ୍ ଆତି ଗିଜ୍ଲେଜି । ବଙ୍ତେଲାନ୍ଜି ଜା-ଆଡ଼ାନ୍ ପଲେ କାବ୍ଞ୍ଚିଁଡ୍ଲେଜି । ବଙ୍ତେଲାନ୍ଜି ଜା-ଆଡାନ୍ ପଲେ କାବ୍ଞ୍ଚିଁଲେଜି । କୁନ୍ରା ସିଜାନ୍ ଲୁଡଲି ।

ତହିଁ ଆରଦିନ ଅନାଥକୁ ଛାଡ଼ି ଚରିବାକୁ ଗଲେ । ସେହି ସମୟରେ ବଡ଼ ଅଜଗର ସାପ ପିଲାକୁ ଗିଳିବା ପାଇଁ ବସିଲା । ଅନାଥ ପିଲା ଡରି ବଂଶୀ ବଜାଇଲା । ଅନାଥ ପିଲା ବଂଶୀ ବଜାଇବା ଶୁଣି ମଇଁଷିପଲ ପଳାଇ ଆସିଲେ । ଅନାଥବାବୁଙ୍କ ସମ୍ମୁଖ ରେ ବଡ଼ ଅଜଗର ସାପ ଥିବାର ଦେଖିଲେ । ମଇଁଷିଗୁଡ଼ିକ ସାପକୁ ଭୂଷି ମାରି ଦେଲେ । ଅନାଥ ପିଲା ବଞ୍ଚିଲା ।

ଡୁଲବାନନ୍ ମେଏଙ୍ଗ୍ଲି
(ଡୁଲବାନ ରକ୍ଷା ପାଇଲା)

ମାନେଙ୍ଗୁଲ୍ ଆଗର୍ଜାଙ୍ଗ୍ ଲିଙ୍ଗ୍ ଡୁଲ୍ବାନ ଗାମ୍ଲେ ଆବଇ ପାସିଜାନ୍ ଡାକୁଲି । ଆନିନ୍ ଡିତାଡ୍ ଗୁପାନ୍ ତୁମ୍ ଇୟେତିନ୍ । ବଡିନ୍ନା ଆନିନ୍ ଆବଇ କିନାଡାନ୍ ଝାଁଙ୍ଗେତିନ୍ । କିନାଡାନ୍ ତଲ୍ବାଡ୍ଲେ ବୁକା ବୁକାଇ ର୍-ତିତି ଗାମ୍ଲେ ଗାତାସିଲେ । କୁନ୍ ଆଡ୍ନାଙ୍ଗ୍ ଆବଇ କିନାନ୍ ପାସିଜାନ୍ ଆଡଙ୍ଗ୍ୟୁମ୍ତାଇ ଗାମ୍ଲେ ଗିଜ୍ଗିଜ୍ଲେ । ଗାତାସି ଗାତାସିଲିନ୍ ଆତେଙ୍ଗ୍ ଆୟାମାନ୍ ଡେଲି ।

ମାନେଙ୍ଗୁଲ ଗ୍ରାମରେ ଡୁଲ୍ବାନ ବୋଲି ଗୋଟିଏ ପିଲା ଥିଲା । ସେ ପ୍ରତିଦିନ ଗାଈ ମାହାରକୁ ଯାଇଥିଲା । ଦିନେ ସେ ଗୋଟିଏ କଙ୍କଡ଼ା ପାଇଲା । କଙ୍କଡ଼ାକୁ ବାନ୍ଧି ମିଛି ମିଛିକା ପା ପା, ତିତି ବୋଲି ଖେଳୁଥିଲା । ସେ ସମୟରେ ଗୋଟିଏ ବାଘ ପିଲାକୁ ଖାଇବ ବୋଲି ଗୁମ୍ଫାରୁ ଦେଖୁଥିଲା । ଖେଳୁ ଖେଳୁ ବହୁତ ସମୟ ହେଲା ।

ଆତାଙ୍ଗ୍ ଲିୟାଞ୍ଜି ଆତେଙ୍ଗ୍ ସାଙ୍ଗାଇ ୟିରିଜି । ଆନିନ୍‌କଡି କତା ଗିଜ୍ ଗିଜେତିନ୍ ତାଙ୍ଗ୍‌ଲିୟାନ୍‌ଜି ଆଗାସା । ଗାଲ୍‌ଜି ଆଜିଙ୍ଗାନ୍ ତଲବାଡ୍ ଲେ ଉନ୍‌ଜି ଆଜିଙ୍ଗାନ୍ ଇୟତେଃ ସାଇଜନାଇ ଗାମେତିନ୍ ସାଇଜ୍‌ନାଇ । ପାସିଜାନ୍ ଆକୁଡ୍ ଡୁବ୍ ବିର୍‌ନାନ୍ ଲୁଙ୍ଗାର୍ ଲିଙ୍ଗାନ୍ ସ୍ରିଙ୍ଗ୍ କିନାନ୍ ଆମ୍‌ଡାଙ୍ଗ୍‌ଲେ । ଡୁଲାବାନନ୍ ଆଙ୍ଗାନ୍ତି ଆବଇ ଡାଙ୍ଗୁ ଞାଁମ୍‌ଲେ ସାଇତାଙ୍ଗ୍‌ବାନ୍ ୟିରିତିନ୍ । କିନାନ୍ ଞେଁନ୍ନା ସାଇତିଞ୍ଜ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ବାନ୍‌ତଙ୍ଗାନ୍ ଲୁଙ୍ଗାର୍‌ାନ୍‌ସାରିଙ୍ଗ୍ ଡୁଙ୍ଗ୍‌ଲିନ୍ ୟିରେତିନ୍ । କିନାତାମ୍ ଲିଙ୍ଗାନ୍ ସାରିଙ୍ଗ୍ ଡୁଲ୍ ବାନନ୍ ଲୁ-ଉଲି ।

ତା'ର ଗାଈ ଗୋରୁ ଅନେକ ଦୂରକୁ ଗଲେ । ସେ ପଟେ ସେପଟେ ଦେଖିଲା ଗାଈ ଗୋରୁ ନାହିଁ । ଦଶ ଗୋଡ଼କୁ ବାନ୍ଧି ଘରି ଗୋଡ଼ମାନଙ୍କୁ ଖୋଜି ଯିବି ବୋଲି କହିଲା । ପିଲାର ସବୁ କଥା ଗୁମ୍ଫାରୁ ବାଘ ସବୁ ଶୁଣୁଥିଲା । ଡୁଲାବାନ ଯେତେ ବେଳେ ଗାଈ ଗୋରୁକୁ ଖୋଜିବା ପାଇଁ ବାହାରିଲା । ବାଘ ମୋତେ ଖୋଜୁଛି ବୋଲି ଭୟରେ ଗୁମ୍ଫାରୁ ବାହାରି ଗଲା ।
ବାଘ ମୁଖରୁ ଡୁଲ୍‌ବାନ ରକ୍ଷା ପାଇଲା ।

କାନ୍ତୁଜାନ୍ ଡ କାକାନ୍ ଆର୍-ଗାଡି ଆଲଡିଙ୍ଗ୍ଲି
(ପେଚ୍ଛ ଓ କାଉର ସାଙ୍ଗ ଭାଙ୍ଗିଲା)

ଆନ୍ରଙ୍ଗ୍ ଜିରେ ଲନ୍ ଆଡ୍ନାଙ୍ଗ କାକାନ୍ ଡ କାନ୍ତୁଜାନ୍ ଗାଡ଼ି ଲିନ୍ଜି ।ଆନିନ୍ଜି ଆଡ୍ନାର୍ ଗିଜ୍ ଲେଞ୍ଜିଡେନ୍ ରାବ୍ତି ଆଡାକ୍ସୁ ନେଡ୍ଜି । ବଡିନ୍ନା କାକାନ୍ ଆମା ମାଙ୍ଗ୍ସିଡ଼ାନ୍ ଇୟେତିନ୍ । କାକାନ୍ ଆମା ମାଡ଼ାନ୍ ଆଡ୍ଲ ଆପ୍ପାଇୟେଡ୍ । ବଡିନ୍ନ ଡେଲି, ବାର୍ତା ଡେଲି, କାକାନ୍ ଆଡ୍ୟିରାଇତିନ୍ । କୁନ୍ ଆୟାମ୍ଲିଙ୍ଗ୍ କାନ୍ତୁଜାନ୍ ଆବଇ ଆରାଲିଙ୍ଗ୍ ସିନ୍ତାଲିନ୍ ଗବ୍ଲେ ସିଡ୍ଲେ । କୁନ୍ ଆଡ୍ନାଙ୍ଗ୍ ସାଲ୍କାନ୍ କାନ୍ତୁଜାନ୍ ଆଡଙ୍ଗ୍ ଗୁଡ଼ିସାନ୍ ବାତ୍ତି ତୁଞ୍ଜେଁତିନ୍ । କୁନ୍ ଆବିର୍ନା କାକାନ୍ ଆମ୍ଡାଙ୍ଗ୍ଲେ ୟିରାଇ ତିନ୍ ।

ସୃଷ୍ଟି ଆରମ୍ଭରେ ପେଚ୍ଛ ଓ କାଉ ମଧ୍ୟରେ ସାଙ୍ଗ ଥିଲେ । ସେମାନେ ପରସ୍ପରକୁ ନ ଦେଖିଲେ ରହି ପାରୁନଥିଲେ । ଦିନେ କାଉ ତା ମାମୁ ଘରକୁ ଗଲା । ତା ମାମୁଁ କାଉକୁ ଶୀଘ୍ର ପଠାଇଲା ନାହିଁ । ଦିନେ ହେଲା ଦୁଇ ଦିନ ହେଲା କାଉ ଆସିଲା ନାହିଁ । ସେହି ସମୟରେ ପେଚ୍ଛ ଗୋଟିଏ ଗଛରେ ଚିନ୍ତାରେ ବସିଥିଲା । ମାଟିର ଗୁଳି ପେଚ୍ଛର ପେଟରେ ପଶିଗଲା । ସେ ଖବର ପାଇ କାଉ ସଂଙ୍ଗେ ସଂଙ୍ଗେ ପଳାଇ ଆସିଲା ।

ଗିଜେତିନ୍ କାନ୍ତୁଜାନ୍ ଆକାମ୍ ପୁଙ୍ଗ୍ଲିଙ୍ଗ୍ ଗୁଡ଼ିସାନ୍ଡାକୁ । କାକାନ୍ ଗାମେତିନ୍ ଗାଡ଼ିଙ୍ଗ୍ ଆମାନ୍ ଡାଆଲିଙାନ୍ ଗବ୍ଲେ ଡାକୁନା । ଆଜାଡ଼ିନା କାନ୍ତୁଜାନ୍ ଡା-ଆଲିଙାନ୍ ଗବେତିନ୍ । ଗୁଡ଼ିସାନ୍ ଲେ-ଏମ୍ଲେ ଗାଲୁଲି । କାନ୍ତୁଜାନ୍ ସୁକାଲି । କାକାନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଗାଡ଼ିଙ୍ଗ୍ ଞେଁନ୍ ତିଡ୍ଡେନ୍ କାଞ୍ଚଁଡ୍ତାମ୍ ବାଡି । କାନ୍ତୁଜାନ୍ ଅଗାଣ୍ଡିଲେ ଞେଁନ୍ଡାମାନ୍ ଡାଆଲିଙାନ୍ ଗବ୍ଲାଇ ଗାମ୍ଲେ ବାରାବ୍ଲି । ବାଗୁନଜି ଆରୁଡ଼ିଲେଜି । କୁନ୍ ଆଡିନ୍ନା ସ୍ରିଙ୍ଗ୍ କକାନ ଡ କାନ୍ତୁଇଜାନ୍ ଆର୍ଗାଡି ଆଲ୍ଡିଙ୍ଗ୍ଲି ।

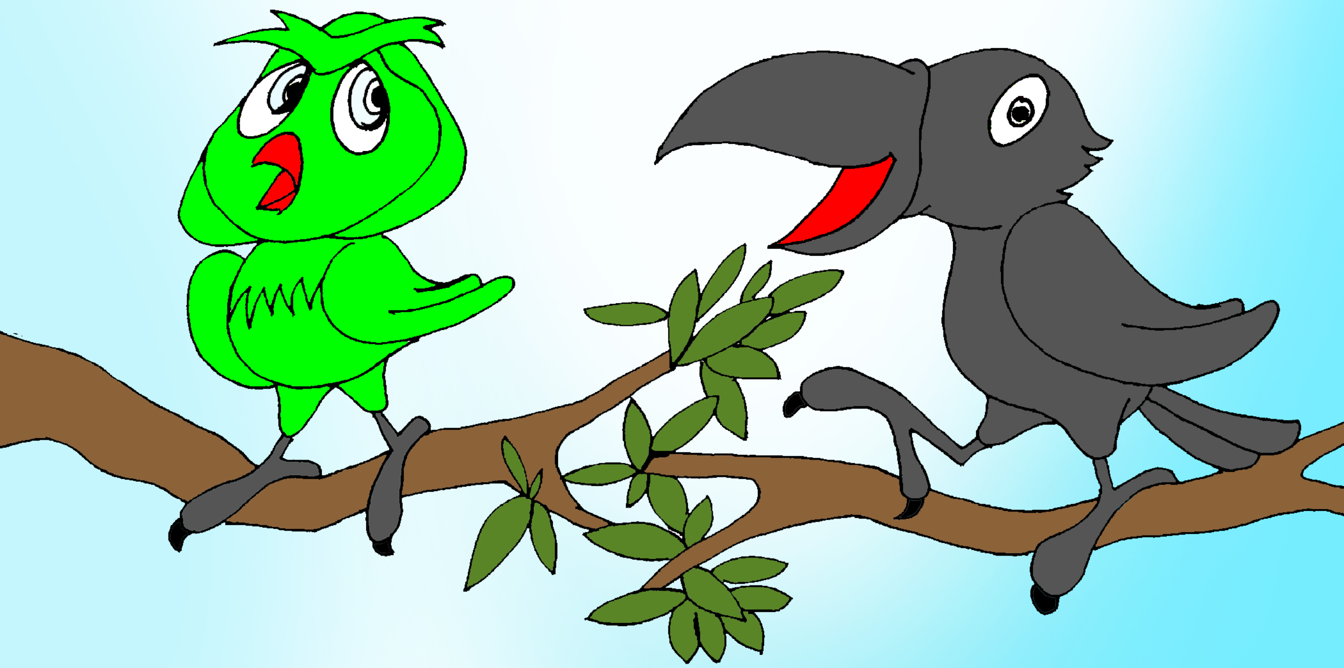

ଦେଖିଲା ପେରୁର ପେଟରେ ମାଟିର ଗୁଳି ରହିଛି । କାଉ କହିଲା ସାଙ୍ଗ ତୁମେ କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ପାଣିରେ ବସି ରୁହ । ସତକୁ ସତ ପେରୁ ପାଣିରେ ବସିଲା । ମାଟିର ଗୋଡ଼ି ବିଲି ଖସିଗଲା । ପେରୁ ସୁସ୍ଥ ହେଲା । କାଉ କହିଲା ସାଙ୍ଗ ମୁଁ ନହେଲେ ତୁମେ ମରିଥାନ୍ତ ପୁଣି । ପେରୁ ମୁଁ ନିଜେ ପାଣିରେ ବସିଲି ବୋଲି ରାଗି ଗଲା । ଦୁଇଙ୍କ ଭିତରେ କଳି ହେଲା । ସେଦିନଠାରୁ ସାଙ୍ଗ ଭାଙ୍ଗି ଗଲା ।

ବଡ୍‌ରାବ୍‌ନା ସିଜ୍ (ରୁଷିବା ପିଲା)

ବଗର୍ଜାଙ୍ଗ୍ ଲିଙାନ୍ ଆବଇ ପାସିଜାନ ଡାକୁଲି । ଆନିନ୍ ମାଡ୍‌ଡ ଗାଡ୍‌ଡୁନେତିନ୍ । ବଡିନ୍ନା ଆୟାଙାନ୍ ଡିଞ୍ଚ୍ ଡିଞ୍ଚ୍ ନାନ୍ ଡିଙ୍‌ଲେ । ଆଙାନ୍ତି ଆୟାଙାନ୍ କୁଡୁନ୍ ଆବ୍‌ସିନେତିନ୍ । ଜାଇ ଅ-ଅନ୍ ଆଗାଗାନା ଗାମେତିନ୍ । ବିଣ୍ଡ ଆନିନ୍ ଆଡ୍‌ଡିର୍‌ନେଡ୍ । ଆଉଆନ୍ ଡ ଆୟାଙାନ୍ ଡାଜିଙ୍ଗ୍ ଲିର୍‌ଲେ ମଇଲେ ଅପୋଙ୍ ଲେଜି ଜାନାଙ୍ଗ୍ ଆନିନ୍ ଆଡ୍ ଡିର୍‌ନାଡ୍ । ଆନ୍ତିନ୍ ଆସାନ୍ ଆଉଆ ୟାଙାନ୍‌ଜି ଗାଗାଲିନ୍ ଇଙାଡ୍‌ରୁମ୍‌ଲିନ୍ ଡିମାଡ୍‌ଲିନ୍‌ଜି । ପାସିଜାନ୍ ଆଙାନ୍ତି ଆଉଆନ୍‌ଡ ଆୟାଙାନ୍ ଇଙାନ୍ ରୁମ୍‌ଲିନ୍‌ଜି ୟାନ୍ ତୁବ୍‌ନାଇ ୟାନ୍, ଇଜ୍‌ଜା ଗାମ୍‌ଲେ ଅଗାଣ୍ଡିଲେ ।

ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ ଗୋଟିଏ ପିଲା ଥିଲା । ସେ ବହୁତ ରୁଷିଲା । ଦିନେ ତା ମା' ରୋଷେଇ କରି ଡେରି କଲା । ଯେତେବେଳେ ତା'ମା ରୋଷେଇ ସାରିଲା । ଆସ ପୁଅ ଖାଇବ ବୋଲି ଡାକିଲା । କିନ୍ତୁ ସେ ଶୁଣିଲା ନାହିଁ । ତାକୁ ବାପ ଧନ କରି ଯେତେ ଡାକିଲେ ମଧ ସେ ଶୁଣୁନଥିଲେ । ସେଥିପାଇଁ ତାଙ୍କ ବାପା ମାଁ ଖାଇସାରି କବାଟ ବନ୍ଧ କରି ଶୋଇଲେ । ବାପା ମାଁ ଯେତେବେଳେ ଦ୍ୱାର ଦେଇ ଶୋଇପଡ଼ିଲେ ପିଲାଟି କ'ଣ କରିବି କ'ଣ ନାହିଁ ବୋଲି ଚିନ୍ତା କଲା ।

ଆନ୍ ସାରିଙ୍ଗ୍ ଆକୁନେ ପିଣ୍ଡାଲିଙାନ୍ ଆଡାକୁନ୍ ଆବର ଆତାବ୍ ତୁଡ୍‌ଲିଙାନ୍ ଗାନ୍‌ଲେ ଡିମାଡ୍ ନେତିନ । ତୁଙାର୍ ତ ଗାଲାନ୍ ଆବଇ କିନାନ୍ ୟିରେ ଗର୍ଜାଙାନ୍ ଆକଡି କତା ଗିଜ୍‌ଲେ ସାଇଜେତିନ୍ । କୁନ୍ ଆୟାମ୍ ଲିଙାନ୍ ଆକୁନେ ପିଣ୍ଡାଲିଙାନ୍ ଆତାଡ୍ ତୁଡ୍‌ଲିଙ୍ଗ୍ ଆବଇ ପାସିଜାନ୍ ଆଡିମାଡ୍ । ଆନ୍ ସାରିଙ୍ଗ୍ କିନାନ୍ ପାସିଜାନ୍ ଆଡଙ୍ଗ୍ ଆମ୍ବ୍ରାତୁଡୁଡ୍ ପାଙେତିନ୍ । ଆଙାନ୍ତି ପାସିଜାନ୍ ଆଡ-ଅଙ୍ଗ୍ କିନାନ୍ ପାଙେତିନ୍ ପାସିଜାନ ମାଡ଼ିଲି । ଆନିନ୍ ୟାନ୍ ତୁବ୍‌ନାଇ ୟାନ୍ ଇଜ୍ଜା ଗାମ୍‌ଲେ ଅଗାଣ୍ଡିଲେ । ଆଙାନ୍ତି କିନାନ୍ ସୁଡ଼ା ଆରାନିବାନ୍ ଆବ୍ ଗାନ୍‌ଲୁଇଜ୍‌ଲେ ପାଙେତିନ୍ । ପାସିଜାନ୍ ଆକାଣ୍ଡାର୍ ଆରାଲିଙାନ୍ ତେଡ୍‌ଲିନ୍ ଡାଇଲେ ୟିରେତିନ୍ । କାନ୍‌ଆମ୍ବ୍ରିଜ ପାସିଜାନ୍ କିନାଆତଡ୍ ଲିଙାନ୍ ସ୍ରିଙ୍ଗ୍ ଲୁ-ଉଲି ।

ତା'ପରେ ସେ ପିଣ୍ଡାରେ ଥିବା ଉଗାପାଚିଆ ଭିତରେ ଯାଇ ଶୋଇପଡ଼ିଲା । ଅଧ ରାତିରେ ଗୋଟିଏ ବାଘ ଆସି ସାହିରେ ଏପଟେ ସେପଟେ ଖୋଜି ବୁଲିଲା । ସେହି ସମୟରେ ପିଣ୍ଡାର କୋଣରେ ଥିବା ଉଗା ପାଛିଆରେ ଗୋଟେ ପିଲା ଶୋଇଛି । ତହୁଁ ବାଘ ପିଲାଟିକୁ ପାଛିଆ ସହିତ ବୋହି ବଣକୁ ଗଲା । ଯେତେବେଳେ ବାଘ ପିଲାକୁ ବାଘ ନେଲା ତାର ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଲା । ସେ କ'ଣ କରିବି କ'ଣ ନାହିଁ ବୋଲି ଚିନ୍ତା କଲା । ଯେତେବେଳେ ଝଙ୍କାଳିଆଗଛ ତଳ ଦେଇ ନେଉଥିଲା । ପିଲାଟି ଗଛର ଡାଳରେ ଲମ୍ବି ଗଛ ଉପରକୁ ଚଢିଗଲା । ଏହିପରି ପିଲାଟି ବାଘ ମୁଖରୁ ରକ୍ଷା ପାଇଲା ।

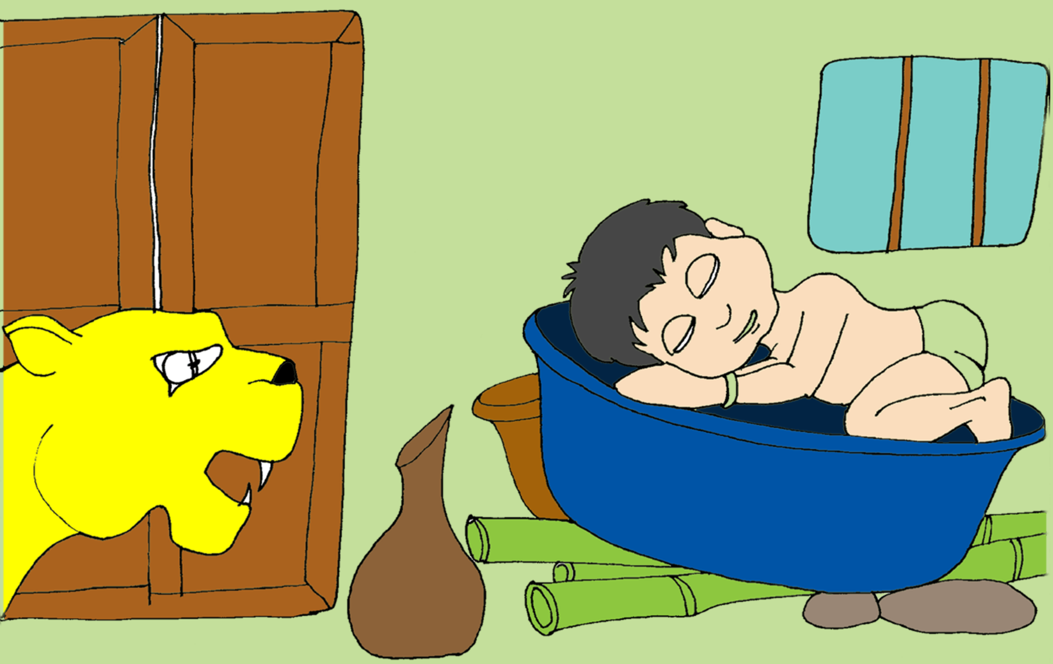

ସୁମ୍ୱାରିନ୍ ଲୁ-ଉଲି (ସୁମ୍ୱାରି ରକ୍ଷା ପାଇଲା)

ସାମ୍ପଡାନ୍ ଆବାରୁ ମଡ଼ାନ୍ ପୁଇଡାନ୍ ଆଡ୍‌ରୁବ୍‌ଲେ ଡାକୁଲି । କୁନ୍ ଆୟାମ୍ ସୁମ୍ୱାରିନ୍ ତୁମ୍ୱା କୁଲାନ୍ ତିଙ୍ଗ୍‌ଲେ କାଡ଼ାତିନ୍ ଡନ୍‌ସିଲେ ପୁଇଜିଙ୍ଗ୍ ବାନ୍ ୟିରେ ତିନ୍ । ମଡ଼ାନ୍ ମେତାନ୍ ଆଡ୍‌ନାଙ୍ଗ୍ ବାରୁନ୍ ଲୁଙ୍ଗାର୍ ଲିଙ୍ଗାନ୍ ବାଘନ୍, ସାଲୁନ, ସାପନ୍ ଡୁଙ୍ଗ୍‌ତିନାଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଗର୍ଜାଙ୍ଗ୍ ମାରାନ୍‌ଜି ଗାମଲେଜି । ବିଣ୍ଡ ସୁମ୍ୱାରି ଇର୍ ଡିର୍‌ଲିନ୍‌ବି ବାରୁନ୍ ୟିରେତିନ୍ । ସୁମ୍ୱାରିନ୍ ତଲାରିନ୍ ଜାନାଙ୍ଗ୍ ଆଡ୍‌ପାଡେଡ୍ । ଆନ୍ତିନ୍ ଆସାନ୍ ଡିଂ ଡିଂ ଙ୍ଗାର୍ ଆଗୁମ୍ପାଲିଙ୍ଗ୍ ଇୟେତିନ ଲାଡ୍‌ନେ । ଆନିନ୍ ଗୁମ୍ପା ଲିଙ୍ଗାନ୍ ଆଲୁଙ୍ଗୁଚ୍ ବାନ୍ ଗବ୍‌ଲେ ସିଡେତିନ୍ । କୁନ୍ ଆୟାମ୍ ଲିଙ୍ଗାନ୍ ଆବଇ ବାଘନ୍ ସୁମ୍ୱାରିନ୍ ଆଡଙ୍ଗ୍ କାଣ୍ଟୁଙ୍ଗ୍‌ଲେ ଗବେତିନ୍ । ବାଘନ୍ ସୁମ୍ୱାରିନ୍ ଆଡଙ୍ଗ୍ ଆଡ୍‌ଗିଜେଡ୍ । ବାଘନ୍ ସୁମ୍ୱାରିନ୍ କାଣ୍ଟୁଙ୍ଗ୍‌ଲେ କିନିନାନ୍ କିନେତିନ୍ ।

ସାମ୍ପଡ଼ା ପର୍ବତରେ କୁହୁଡ଼ି ମାଡ଼ି ରହୁଥିଲା । ସେ ସମୟରେ ସୁମ୍ୱାରି ତୁମ୍ୱାରେ ଯାଉ ଧରି ସାଙ୍ଗରେ ଦାଆ ନେଇ ଜଗଡ଼କୁ ଗଲା । ମେଘ ଘୋଡ଼ାଇ ରହିଥିବା ସମୟରେ ପର୍ବତ ଗୁମ୍ଫାରେ ବାଘ, ଭାଲୁ, ସାପ ବାହାରିବେ ବୋଲି ଗାଁ ଲୋକେ କହିଲେ । କିନ୍ତୁ ସୁମ୍ୱାଇ ନଶୁଣି ବଗଡ଼କୁ ଗଲା । ସୁମ୍ୱାରି ତଲାରି ମଧ୍ୟ ନେଇ ନଥିଲା । ସେଥିପାଇଁ ଡିଂ ଡିଂ ଙ୍ଗାର୍ ଗୁମ୍ଫାରେ ଆଶ୍ରୟ ନେଲା । ସେ ପଥର ଗୁମ୍ଫାର ଅନ୍ଧାରୁଆ ଜାଗାରେ ଲୁଚି ରହିଲା । ସେ ସମୟରେ ଗୋଟିଏ ବାଘ ଆସି ସୁମ୍ୱାରିକୁ ପଛକରି ବସିଲା । ବାଘ ସୁମ୍ୱାରିକୁ ଦେଖିଲା ନାହିଁ । ବାଘ ସୁମ୍ୱାରିକୁ ପଛ କରି ଗୀତ ଗାଇଲା

ଇତିଲା ଇତିଲା ଆଲାମ୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ଲାମ୍‌ତିଙ୍ଗ୍‌ତି । ରିପ୍‌ପ ଗାଙ୍ଗାନ୍ ରିପ୍‌ପ ସିଡାନ୍ ଆଲାମ୍ ତିଙ୍ଗ୍ ଲାମ୍‌ତିଙ୍ଗ୍‌ତି । ଓ୍ୱାନ୍‌ତିନ୍ ଓ୍ୱାନ୍‌ତିନ୍ ଆଲୁଙ୍ଗାର୍ ଲାଡ୍‌ତିମ୍ଧି । ଡିଂ ଡିଂ ଙ୍ଗାର୍ ଡାଂ ଡାଂ ଙ୍ଗାର୍ ଆଲୁଙ୍ଗାର ଲାଡ୍‌ତିମ୍ଧି । ସୁମ୍ଧାରିନ୍ ଆବୁମାଙ୍ଗ୍ ଡାମ୍‌ଲିନ୍ ଆତୁମ୍ଧାନ୍ ଡିର୍‌ଗାଲେ ଜିଏତିନ୍ । ଉଆନାମ୍ ଆରିପ୍‌ପ ସିଡ୍‌ଆରିପ୍ ଗାଙ୍ଗ୍ । ଜୁଜୁନାମ୍ ଆଡିଂଡିଂଙ୍ଗାର୍ ଆଡାଂଡାଂଙ୍ଗାର୍ । କିନାନ୍ ଉଗାଇ, ବୁତିନ୍ କନେ ଲୁଙ୍ଗାଇ ଲିଙ୍ଗ୍ ଛେଡନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ, ଇର୍‌ଜାଙ୍ଗ୍‌ଲେ ୟିରେତିନ୍ । କ ୁ ନ ୍ ଆଡ୍‌ନାଙ୍ଗ୍ ଆଲା ଲିଙ୍ଗାନ୍ ଆତୁମ୍ଧାଡାଡୁଙ୍ଗ୍ ଡାଡେଙ୍ଗ୍ ଆବ୍‌ସାଡ୍‌ଡାଲେ ୟିରେତିନ୍ । ସୁମ୍ଧାରିନ୍ କିନାନ୍ ଆତଅଡ୍ ସାରିଙ୍ଗ୍ ଲୁଉଲି ।

କି କି ବର୍ଷା ବର୍ଷୁଛି ।
ଗଜା ମାଣ୍ଡିଆ, ଗଜା ଗଙ୍ଗାର ବର୍ଷା ବର୍ଷୁଛି ।
କେଉଁ କେଉଁ ଗୁମ୍ଫାରେ ଆଶ୍ରୟ ନେବା ।
ଡିଂ ଡିଂ ଙ୍ଗାର୍ ଡାଂଡାଂଙ୍ଗାର ଗୁମ୍ଫାରେ ଆଶ୍ରୟ ନେବା ।

ସୁମ୍ଧାରି ସାହସକରି ବାଘର ଲାଞ୍ଜରେ ଲାଉତୁମ୍ଧା ବାନ୍ଧିଲା ଓ ଗାଳି କଲା ।ତୋ ବୋପାର ଗଜା ମାଣ୍ଡିଆ ଗଜାଗଙ୍ଗା । ତୋ ବୋପାର ଡିଂ ଡିଂ ଙ୍ଗାର ଅଡାଂଡାଙ୍ଗାର୍ ।ବାଘ ଏହା ଶୁଣି ମୋ ବୋପାଲୋ ମୋ ମାଲୋ କହି ଡେଇଁ ପଡ଼ିଲା । ଲାଞ୍ଜରେ ବନ୍ଧା ଲାଉ ତୁମ୍ଧା ଡୁ ଡୁ ଡା ଡା କରି ଧାଇଁଲା । ସୁମ୍ଧାରି ବାଘ ମୁହଁରୁ ରକ୍ଷା ପାଇଲା ।

ଅନ୍ତିଡ୍ ସିଂ (ଚଢ଼େଇବସା)

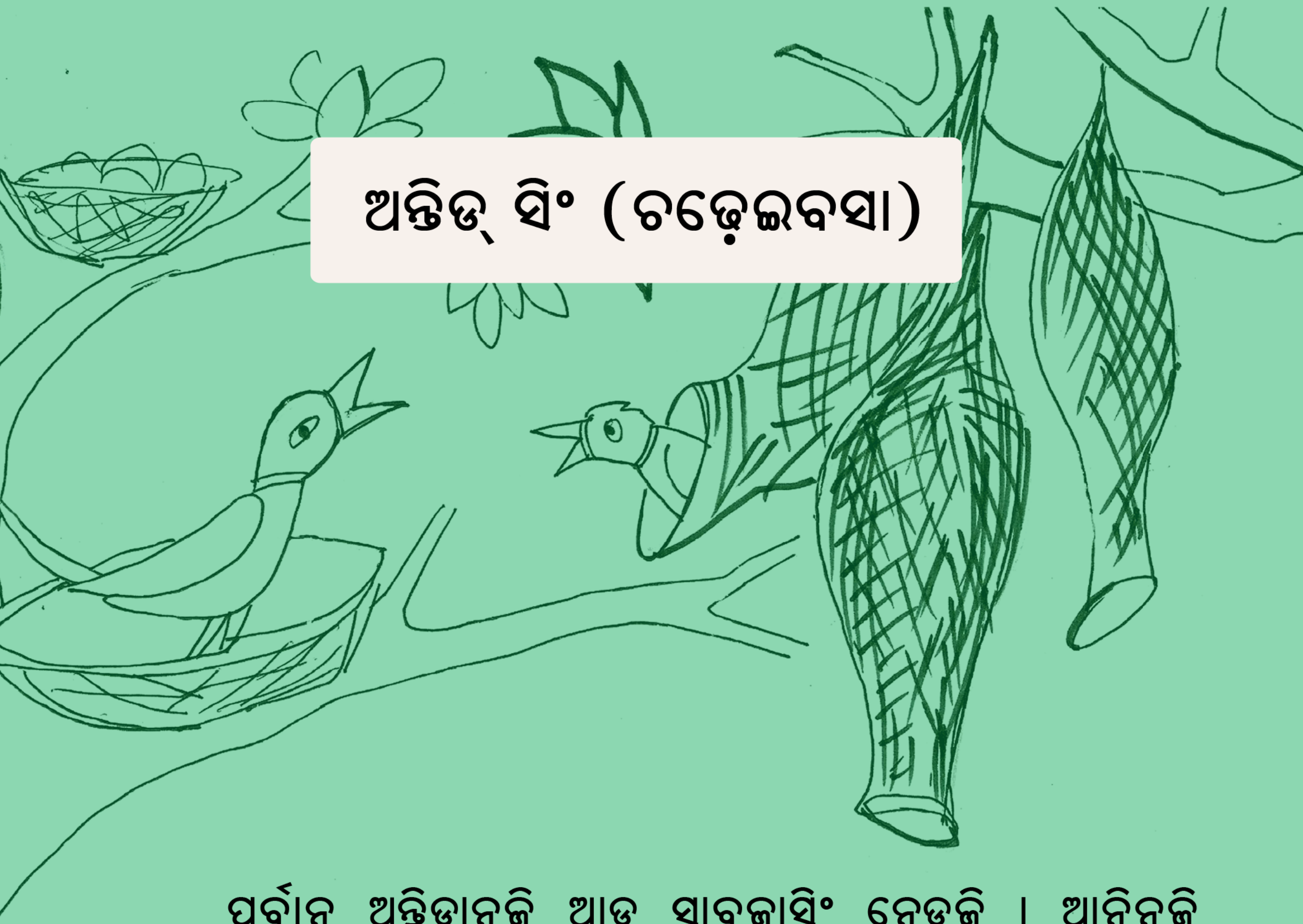

ପୂର୍ବାନ୍ ଅନ୍ତିଡାନ୍‌ଜି ଆଡ୍ ସାବ୍‌ଜାସିଂ ନେଡ୍‌ଜି । ଆନିନ୍‌ଜି ପୁତାର୍‌ଲିଙାନ୍, ଆରେଙ୍ଗ୍ ଲିଙାନ୍ ଆଡ୍‌ରେଲିନ୍‌ଜି । କୁନ୍ ଆୟାମ୍ ଜା-ଆଡାନ୍, ତୁଡୁମାନ୍ ଆଡ୍‌ରେନ୍‌ଜି ଯୁମ୍‌ଲେଜି । ଆନିନ୍‌ଜି ବଡିନ୍ନା ଆଗାଣ୍ଡିଲେଜି, ଆନ୍‌ଲେନ୍ ୟାନ୍ ଆତୁବ୍‌ନବା । ଆନିନ୍‌ଜି ଅଗାଣ୍ଡିଆତା ଅଗାଣ୍ଡିଆତା । ଆନ୍‌ଲେନ୍ କିତୁଙାନ୍ ଆମାଙ୍ଗ୍ ଆଇୟ୍‌ବା । ସାବ୍‌ଜା ସିଂ ଙାନ୍ ଆବ୍ ମେଲେ ଆ ଞାଁଙ୍ଗ୍‌ନାଇବା । ଆନନ୍‌ଜି ଆମାଙ୍ଗ୍ ସ୍ରିଙ୍ଗ୍ ରିଜେଙ୍ଗ୍ ତିଡାନ୍ ଆଡଙ୍ଗ୍ ଞାଁଙ୍ଗ୍‌ନାବିନ୍ ଆସାନ୍ ଆବ୍ ପାଇ ଲେଜି । ରିଜେଙ୍ଗ୍ ତିଡାନ୍ କିତୁଙାନ୍ ଆମାଙ୍ଗ୍‌ୟିରେ ସାବ୍‌ଜାସିଂଙାନ୍ ଞାଁଙ୍ଗ୍‌ନେତିନ୍ ।

ପୂର୍ବ କାଳରେ ଚଢ଼େଇମାନେ ବସା ବାନ୍ଧୁନଥିଲେ । ସେମାନେ କୋରଡ଼ରେ, ପଥରଫାଟରେ ଅଣ୍ଡା ଦେଉଥିଲେ । ସେହି ସମୟରେ ସାପ, ଏଣ୍ଟୁଅ ସେମାନଙ୍କ ଅଣ୍ଡା ଖାଇଗଲେ । ସେ ମ । ନେ ଚିନ୍ତା କଲେ ଆମେ କ'ଣ କରିବା । ସେମାନେ ଚିନ୍ତା କରୁ କରୁ । ଆମେ ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ପାଖକୁ ଯିବା । ବସା ବାନ୍ଧିବା ପାଇଁ ତାଲିମ୍ ନେଇଯିବା । ସେମାନେ ତାଲିମ୍ ପାଇବା ନିମନ୍ତେ ବାୟା ଚଢ଼େଇକୁ ପଠାଇଲେ । ବାୟା ଚଢ଼େଇ ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଇ ତାଲିମ୍ ନେଲା ।

ବିଣ୍ଡ ରିଜେଙ୍ଗ୍‌ତିଡାନ୍ ୟିରାନ୍ ୟିରେ ଆରବ୍‌ସେଙ୍ଗ୍ ଅବ୍‌ପୋଙ୍ଗେତିନ୍‌ଜି । ଆଙ୍ଗାନ୍ତି ଆସାବ୍‌ଜା ସିଙ୍ଗ୍‌ତିନ୍, ଲିଙ୍ଗାନ୍ ଗାରାନଗାନାନ୍ ସାବ୍‌ଜାବ । ଆଜାଡ଼ିନ୍ନା କୁଡ୍‌ଡୁବ୍ ଅନ୍‌ତିଡାନ୍‌ଜି ଲିଙ୍ଗାନ୍ ଗାରାନ୍‌ଗାନାନ୍ ଆବ୍‌ମେଲେଜି । ବିଣ୍ଡ ରିଜେଙ୍ଗାନ୍ ଜାଇତାନ୍ ଗାରାନ୍‌ଗାନାନ୍ ତୁବେତିନ୍ । କୁନ୍ ଆତି ବିଗାଡ଼ା ତିଡାନଜି ଗିଜ୍‌ରେ ମାଡ୍‌ଡ ବାରାବଲିଜି । ଆଡଙ୍ଗାନ୍ ଆସାଙ୍ଗିମ୍‌ଲେ ଅବ୍‌ମାଇ ୟେଡ୍‌ଜି । କୁନ୍ ଆଡିନ୍ନା ସ୍ରିଙ୍ଗ୍ ଅନ୍ତିଡାନ୍‌ଜି , ରିଜେଙ୍ଗ୍‌ତିଡାନ୍ ଅତଙ୍ଗ୍ ଆବ୍ ମାଇ ୟାଡ୍‌ଜି । ବାର୍ କୁନ୍ ଆଡିନ୍ନା ସ୍ରିଙ୍ଗ୍ କୁଡୁବ୍ ଅନ୍‌ତିଡାନ୍‌ଜି ଲିଙ୍ଗାନ୍ ଗାରାନ୍‌ଗାନାନ୍ ତୁବ୍‌ତେଜି । ଡ ରିଜେଙ୍ଗାନ୍ ଆତି ଜାଇତାନ୍ ଗାରାନ୍ନାନ୍ ସାବ୍‌ଜାତେ ।

କିନ୍ତୁ ବାୟା ଚଢ଼େଇ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଓଲଟା ବତାଇ ଦେଲା । ଯେତେ ବେଳେ ନିଜ ନିଜ ବସାବାନ୍ଧିବ ସମସ୍ତେ ଉପର ମୁହାଁକରିବ । ସତକୁ ସତ ସମସ୍ତ ଚଢ଼େଇମାନେ ଉପର ମୁହାଁ କରି ବସା ବାନ୍ଧିଲେ । କିନ୍ତୁ ବାୟା ଚଢ଼େଇ ତଳ ମୁହାଁ କରି ବସା ବାନ୍ଧିଲା । ତାହା ଦେଖି ଅନ୍ୟ ଚଢ଼େଇମାନେ ବହୁତ ରାଗି ଗଲେ । ତାଙ୍କୁ ସମସ୍ତେ ହିଂସା କଲେ । ସେହି ଦିନଠାରୁ ବାୟା ଚଢ଼େଇ ଅନ୍ୟ ଚଢ଼େଇମାନଙ୍କ ସହିତ ମିଶୁନି । ସେହି ଦିନଠାରୁ ସମସ୍ତ ଚଢ଼େଇ ଉପର ମୁହାଁ କରି ବସା ବାନ୍ଧୁଛନ୍ତି । ପୁଣି ବାୟା ଚଢ଼େଇ ତଳ ମୁହାଁକରି ବସା ବାନ୍ଧୁଛି ।

ଆଦିବାସୀ ଭାଷା ଓ ସଂସ୍କୃତି ଏକାଡେମୀ
ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ଓ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗ,
ଓଡ଼ିଶା ସରକାର, ଭୁବନେଶ୍ୱର